09/01/2023

Ο Κώου και Νισύρου Ναθαναήλ γράφει για το έθιμο της Βασιλόπιτας

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Κώου και Νισύρου / Παράδοση

Ένα ἀπό τά πιό ἀγαπητά ἔθιμα τοῦ χρόνου εἶναι ἡ κοπή τῆς Βασιλόπιτας, τῆς Ἁγιοβασιλόπιτας, ὅπως πρέπει νά τήν ἀποκαλοῦμε, ἡ ὁποία συνδέεται ἄμεσα μέ τή μεγάλη μορφή τῆς Ἐκκλησίας μας, τόν Μέγα Βασίλειο Ἀρχιεπίσκοπο Καισαρείας (γεννήθηκε τό 330 καί ἐκοιμήθη τό 379 μ.Χ.).

- **Γράφει ο Μητροπολίτης Κώου και Νισύρου κ. Ναθαναήλ**

Ὅταν ἦταν Αὐτοκράτορας ὁ Ἰουλιανός ὁ **Παραβάτης** (360-363 μ.Χ.), πού προσπάθησε νά ξαναζωντανέψει τή νεκρή λατρεία τῶν εἰδώλων, ζήτησε ἀπό τούς κατοίκους τῆς Καισάρειας ἕνα μεγάλο ποσό γιά νά μήν καταστρέψει τήν πόλη. Ἀμέσως, ὁ **Μέγας Βασίλειος,** ὁ σοφός Ἐ**πίσκοπος**, πού ἀγωνιοῦσε γιά τό ποίμνιό του ξεκίνησε νά συγκεντρώνει χρυσά νομίσματα καί κοσμήματα πού τοῦ προσέφεραν οἱ κάτοικοι μέχρι νά συμπληρωθεῖ τό ποσό πού ζητοῦσε ὁ Ἰουλιανός.

Σύντομα, ὁ Ἰουλιανός ἔπεσε νεκρός ἀπό τό χέρι τοῦ **Ἁγίου Μερκουρίου.** Ἡ **Καισάρεια** σώθηκε χάρη στίς θερμές προσευχές τοῦ Ἐπισκόπου της. Γιά νά ἐπιστρέψει στούς κατοίκους ὅ,τι εἶχε προσφέρει ὁ καθένας, ὁ **Μέγας Βασίλειος** ζήτησε νά φτιάξουν πολλές μικρές πίτες καί σέ κάθε μία νά βάλουν μέσα ἕνα νόμισμα ἤ ἕνα κόσμημα. Πράγματι, ἔτσι ἔγινε! Προσευχήθηκε, καί ὅταν τά μοίρασε κάθε κάτοικος τῆς πόλης εὗρισκε στήν πίτα του αὐτό πού εἶχε δώσει γιά τή σωτηρία τῆς πόλης.

Σέ ἀνάμνηση αὐτοῦ τοῦ θαυμαστοῦ γεγονότος, γιά νά θυμόμαστε πάντοτε ὅτι ὁ Χριστός εἶναι αὐτός πού μᾶς σώζει ἀπό τίς δυσκολίες καί μᾶς προσφέρει τή σωτηρία, κάθε **Πρωτοχρονιά**, πού εἶναι ἡ ἡμέρα πού ἡ Ἐκκλησία τιμᾶ τήν ἱερή μνήμη τοῦ **Μεγάλου Βασιλείου**, ζυμώνουμε πίτες καί βάζουμε μέσα ἕνα νόμισμα. Ὅταν κόβουμε τήν Ἁγιοβασιλόπιτα σέ μία οἰκογένεια, σέ μία Μητρόπολη, σέ μία Ἐνορία ἤ ὁπουδήποτε ἀλλοῦ, τό πράττουμε ὅλοι μαζί.

Ξεκινᾶμε μέ τά κομμάτια πού ἀνήκουν στόν Χριστό, στήν **Παναγία** καί στόν **Μέγα Βασίλειο** κι ἔτσι θυμόμαστε πάντοτε ὅτι ἡ ζωή μας εἶναι ζυμωμένη μέ τήν Ἐκκλησία καί τήν πίστη μας. Συνεχίζουμε μέ τά δικά μας κομμάτια, δηλώνοντας τήν ἑνότητα πού ἔχουμε μεταξύ μας μέ τόν **Χριστό καί τούς Ἁγίους**.

Καί ἄλλοι λαοί, ἤδη ἀπό τήν ἀρχαία ἐποχή, ἔχουν ἀνάλογα ἔθιμα πού τό καθένα ἔχει διαφορετική προέλευση. Εἶναι σημαντικό, χωρίς νά ἀμφισβητοῦμε αὐτές τίς παραδόσεις, νά μήν συγχέουμε τό ἱστορικό γεγονός τῆς ἀφετηρίας τῆς Ἁγιοβασιλόπιτας μέ μύθους καί θρύλους. Ἐξάλλου, καί στήν ἐκκλησιαστική παράδοση ὑπάρχουν καί ἄλλου εἴδους πίτες, ὅπως οἱ ἄρτοι πού χρησιμοποιοῦνται στήν **Ἀκολουθία τῆς Ἀρτοκλασίας**, οἱ ὁποῖοι δέν πρέπει νά μπερδεύονται μέ τό ἔθιμο πού ἀναφέραμε καί τήν σαφῆ ἱστορική του προέλευση.